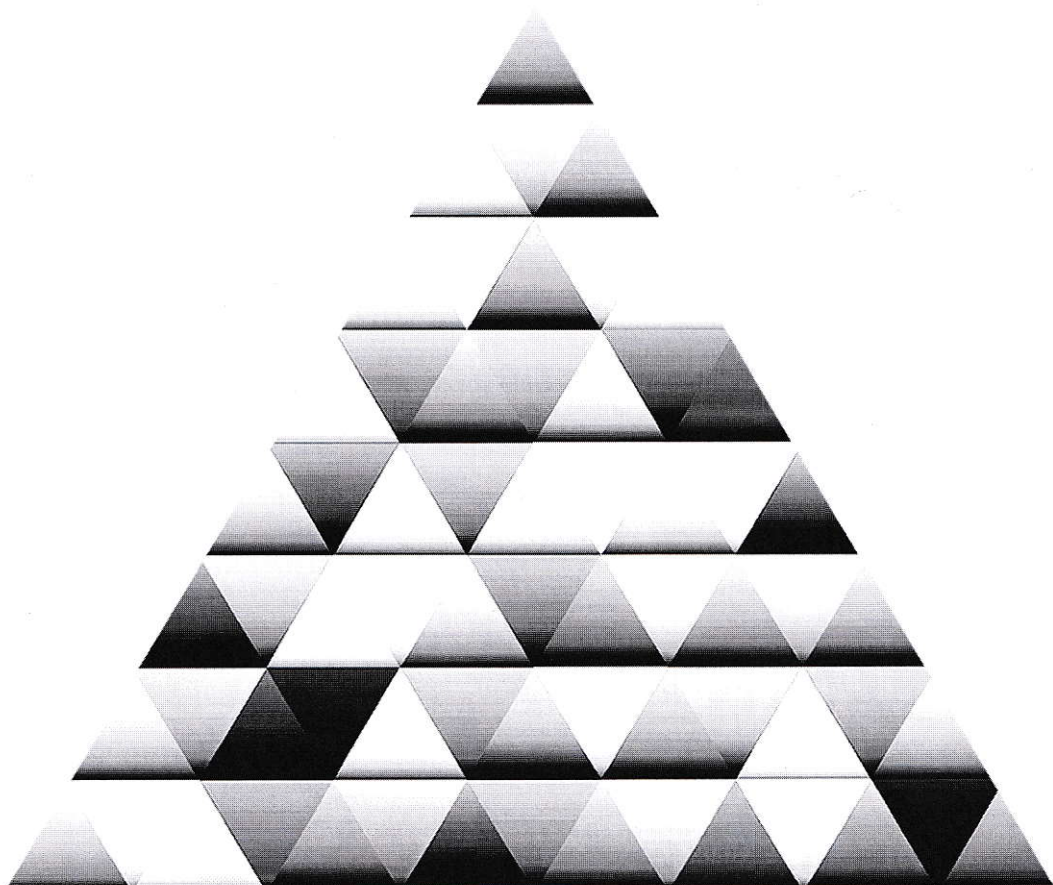

LIBRIS | we buy books

REVISTA ROMÂNĂ DE DREPT PENAL AL AFACERILOR

2 | IULIE-DECEMBRIE 2025

APARIȚIE SEMESTRIALĂ

cuprins

Abrevieri.....7

1. Editorial

RADU FLORIN GEAMĂNU: Infrafracțiunile de finanțare a operațiunilor privind produsele susceptibile de a avea efecte psihoactive.....11

2. Noutăți legislative

AUGUSTIN ZĂBRĂUȚANU: Noutăți legislative.....37

3. Doctrină de actualitate

ANDREI CROITORU: Accesul la justiție și durata rezonabilă a procesului penal. Problematika suspectului *de facto* în raport cu art. 488¹ alin. (2) din Codul de procedură penală.....55

ALEXANDRU STAN: Aspecte controversate privind reglementarea și sancționarea infracțiunii prevăzute de art. 245 din Codul penal.....74

4. Practică judiciară

CĂTĂLIN ONCESCU: Decizia nr. 190/2025 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.....88

CĂTĂLIN ONCESCU: Decizia nr. 327/2025 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.....102

5. Jurisprudență CEDO și CJUE

NOREL NEAGU: Practica judiciară a Curții de Justiție a Uniunii Europene în materie penală. Cauze înregistrate în anii 2021-2022 (II)118

6. Interviuul numărului

Av., lect. univ. dr. Andrei Săvescu.....181

7. Recenzii, evenimente juridice, varia

MIHAI ADRIAN HOTCA: Recenzie.....186

1
editorial**Infrațiunile de finanțare a operațiunilor privind produsele susceptibile de a avea efecte psihoactive**

*Lect. univ. dr. Radu Florin Geamănu**

Abstract

This article analyzes the crimes of financing illicit drug operations or those involving products likely to have psychoactive effects, provided for in art. 9 of Law no. 143/2000 on the prevention and combating of illicit drug trafficking and illicit drug consumption, respectively art. 19¹ paragraph (4) of Law no. 194/2011 on combating operations with products likely to have psychoactive effects, other than those provided for by normative acts in force.

The study begins by setting up the international legal framework, with a chronological overview of international legislative instruments, either of a mandatory nature (international conventions) or of a non-mandatory nature (soft law).

* Lect. univ. dr. la Universitatea „Nicolae Titulescu” din București.

The need to repress the financing of the aforementioned illicit operations is also highlighted, as these are integrated into elaborate criminal activities which involve, in particular, the integration of illicit income into the legal economy through money laundering. Subsequently, the analysis of the two offences of financing illicit operations with drugs or products susceptible to have psychoactive effects is carried out.

An important aspect highlighted below is represented by the sanctioning regime proposed by the national legislator, an unjustifiably harsh regime, what exceeds in intensity much more serious offences, which aim to protect, for example, the right to life.

Additionally, the study distinguishes between the legal classification of certain acts either as national/international drug trafficking crimes or as a crime of financing these operations, presenting relevant jurisprudential solutions.

The conclusions consider, on the one hand, the sufficiency of the current legislative framework and, on the other hand, the lack of proportionality of the sanctioning regime, recently proposed by the legislator. In addition, the lack of relevant judicial practice is highlighted which, in our opinion, represents the evidence of the lack of due attention by law enforcement institutions regarding the financing of illicit activities.

Keywords: drugs; products likely to have psychoactive effects; financing; Article 9 of Law no. 143/2000; drug trafficking; money laundering; EU strategies

Rezumat

Prezentul articol analizează infracțiunile de finanțare a operațiunilor ilicite privind drogurile ori a celor privind produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, prevăzute de art. 9 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, respectiv de art. 19¹ alin. (4) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare.

Studiul debutează cu fixarea carului legal internațional, fiind realizată o prezentare cronologică a instrumentelor legislative internaționale, fie având un caracter obligatoriu (convenții internaționale), fie având caracter de recomandare (soft law).

Este evidențiată, de asemenea, nevoia de reprimare a finanțării operațiunilor ilicite menționate, acestea fiind integrate în activități infracționale elaborate, care presupun, în special, integrarea veniturilor ilicite în economia legală prin intermediul spălării banilor.

Subsecvent, este realizată analiza celor două infracțiuni de finanțare a operațiunilor ilicite cu droguri ori cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Un aspect important, evidențiat în cele ce urmează, este reprezentat de regimul sancționator propus de legiuitorul național, regim nejustificat de dur, ce depășește în intensitate infracțiuni mult mai grave, care urmăresc protejarea, spre exemplu, a dreptului la viață.

Suplimentar, studiul realizează o distincție în ceea ce privește încadrarea juridică a unor fapte fie ca infracțiuni de trafic național/internațional de droguri, fie ca infracțiune de finanțare a acestor operațiuni, fiind prezentate soluții jurisprudențiale relevante.

Concluziile au în vedere, pe de-o parte, suficiența cadrului legislativ actual și, pe de altă parte, lipsa de proporționalitate a regimului sancționator propus relativ recent de legiuitor. În plus, este evidențiată lipsa unei practici judiciare relevante, dovadă, în opinia noastră, a neacordării atenției cuvenite din partea instituțiilor de aplicare a legii în ceea ce privește finanțarea activităților ilicite.

Cuvinte-cheie: droguri; produse susceptibile de a avea efecte psihoactive; finanțare; art. 9 din Legea nr. 143/2000; trafic de droguri; spălarea banilor; strategii UE

I. Noțiuni introductive

1. La nivel internațional, problematica prevenirii și combaterii traficului de droguri a fost reglementată încă din anii '60 ai secolului trecut.

Astfel, la nivelul Organizației Națiunilor Unite, au fost adoptate **Convenția unică asupra stupefiantelor din 30 martie 1961**, ratificată de România în anul 1973¹, și, subsecvent, **Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971** și **Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988**, ambele ratificate de România în anul 1992².

Toate cele trei instrumente internaționale cuprind dispoziții care solicită statelor semnatare incriminarea finanțării operațiunilor cu droguri și cu substanțe psihotrope.

Astfel, potrivit art. 36 par. 2 lit. a) pct. II din **Convenția unică asupra stupefiantelor**, fiecare stat parte are obligația de a incrimina, *inter alia*, „**operațiunile**

¹ Publicată în B. Of. nr. 213 din 31 decembrie 1973.

² Prin Legea nr. 118/1992 pentru aderarea României la Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971 și la Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988, publicată în M. Of. nr. 341 din 30 decembrie 1992.

financiare îndeplinite în mod intenționat” în legătură cu infracțiunile prevăzute în Convenție³.

O abordare similară este cuprinsă și în art. 22 par. 2 lit. a) pct. II din **Convenția asupra substanțelor psihotrope**, potrivit căruia fiecare stat parte are obligația de a incrimina inclusiv „**operațiunile financiare** executate în mod intenționat” în legătură cu infracțiunile prevăzute în Convenție⁴.

De asemenea, referințe la nevoia incriminării operațiunilor financiare regăsim și în cuprinsul art. 3 par. 1 lit. a) pct. V din **Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope**, potrivit căruia fiecare parte are obligația de a adopta măsuri naționale pentru incriminarea „**finanțării** uneia dintre infracțiunile” enumerate în Convenție⁵.

³ „Art. 36. Dispoziții penale

1. Sub rezerva dispozițiilor sale constituționale, fiecare parte va adopta măsurile necesare, pentru ca cultura, producția, fabricația, extracția, prepararea, deținerea, oferirea, punerea în vânzare, distribuirea, procurarea, vânzarea, livrarea, indiferent sub ce formă, mijlocirea, trimiterea, expedierea prin tranzit, transportul, importul și exportul stupefiantelor, care nu sunt conforme cu dispozițiile prezentei convenții, sau orice alt act care, după avizul părții amintite, ar fi contrariu dispozițiilor prezentei convenții, să constituie infracțiuni, pasibile de pedeapsă dacă s-au comis în mod intenționat, și pentru ca infracțiunile grave să fie pasibile de o pedeapsă adecvată, și anume de pedepse cu închisoarea sau cu alte pedepse privative de libertate. (...)”

⁴ „Art. 22. Dispoziții cu caracter penal

1. a) Sub rezerva prevederilor sale constituționale, fiecare parte va considera drept infracțiune pasibilă de pedeapsă orice act comis intenționat care contravine unei legi sau unui regulament în executarea obligațiilor sale ce decurg din prezenta convenție și va lua măsurile necesare pentru ca infracțiunile grave să fie sancționate, de exemplu, cu închisoare sau orice altă pedeapsă privativă de libertate.

b) Contrar dispozițiilor cuprinse în alineatul precedent, atunci când persoanele care utilizează în mod abuziv substanțe psihotrope vor fi săvârșit aceste infracțiuni, părțile vor putea – în loc de a le condamna sau de a aplica o sancțiune penală împotriva lor sau ca un complement al sancțiunii penale –, să supună aceste persoane unor măsuri de tratament, de educare, de postură, de readaptare și de reintegrare socială, conform prevederilor paragrafului 1 al art. 20. (...)”

⁵ „Art. 3. Infracțiuni și sancțiuni

1. Fiecare parte adoptă măsurile necesare pentru a conferi caracterul de infracțiuni penale, în conformitate cu dreptul său intern, atunci când actul a fost comis intenționat:

a) I. producției, fabricației, extracției, preparării, ofertei, punerii în vânzare, distribuirii, vânzării, livrării în orice condiții, expedierii, expedierii în tranzit, transportului, importului sau exportului oricărui stupefiant sau oricărei substanțe psihotrope, încălcându-se dispozițiile Convenției din 1961, Convenției din 1961 cum apare ea modificată sau Convenției din 1971;

A fost subliniat faptul că această convenție reprezintă primul instrument internațional ce „aduce în lumină o definiție a infracțiunii de spălare a banilor, în strânsă legătură însă cu profiturile obținute din traficul de droguri, la acel moment, fiind considerată strict necesară intervenția organismelor internaționale în reprimarea acestui fenomen, în conexitate cu alte activități criminale organizate, care subminează bazele economiei legitime și amenințau stabilitatea, securitatea și suveranitatea statelor”⁶.

Finanțarea operațiunilor privind drogurile ori a celor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive reprezintă o etapă inițială, deosebit de importantă, în strânsă legătură cu toate infracțiunile privind regimul drogurilor ori al substanțelor psihoactive.

Fluxurile financiare ilicite prin care grupările de criminalitate organizată încearcă să își maximizeze profiturile reprezintă chestiunea esențială a tuturor aspectelor traficului de droguri; prin urmare, combaterea acestora este esențială pentru combaterea traficului de droguri în întreaga lume. Între timp, globalizarea a favorizat o mai mare circulație a capitalului, inovații financiare și noi tehnologii, cum ar fi plățile mobile și monedele digitale, care au amplificat amenințarea reprezentată de fluxurile financiare ilicite și de crima organizată transnațională⁷.

Înțelegerea finanțării acestor operațiuni trebuie privită în contextul global al veniturilor obținute din infracțiuni. Astfel, cel mai mare venit pentru criminalitatea organizată transnațională a provenit din drogurile ilicite, reprezentând

II. culturii macului (opiaceu), coca sau plantei de canabis, în scopul producerii de stupefiante, încalcându-se dispozițiile Convenției din 1961 și Convenției din 1961 cum apare ea modificată;

III. deținerii sau cumpărării oricărui stupefiant sau substanțe psihotrope, în scopul uneia dintre activitățile enumerate la subalin. I de mai sus;

IV. fabricării, transportului sau distribuirii de echipament, materiale sau substanțe înscrise în tabelul I și II despre care cel care se ocupă de aceste activități știe că trebuie utilizate în/sau pentru cultura, producția sau fabricarea ilicită de stupefiante sau substanțe psihotrope; (...)”

⁶ E. Hach, în M.A. Hotca, E. Hach, *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Comentariu pe articole*, Ed. Universul Juridic, București, 2019, p. 23.

⁷ International Narcotics Control Board, *Report of the International Narcotics Control Board for 2021, March 2022, Chapter I. Illicit financial flows related to drug trafficking and their impact on development and security*, disponibil la: <https://www.un-ilibrary.org/content/books/9789210001212c003/read>, p. 1.

aproximativ 20% (17%-25%) din totalul veniturilor din infracțiuni, aproximativ jumătate din veniturile criminalității organizate transnaționale și 0,6% până la 0,9% din PIB-ul global. La rândul lor, veniturile legate de droguri și disponibile pentru spălarea banilor prin intermediul sistemului financiar s-ar situa între 0,4% și 0,6% din PIB-ul global⁸.

Veniturile criminalității organizate transnaționale au continuat să crească, așa încât în anul 2014 s-a estimat că piața globală a traficului de droguri valora între 426 și 652 de miliarde de dolari, ceea ce reprezenta aproximativ o treime din veniturile totale ale criminalității transnaționale, estimate la o valoare cuprinsă între 1,6 și 2,2 trilioane de dolari pe an⁹.

Recunoașterea importanței aspectelor financiare, respectiv finanțarea operațiunilor privind drogurile și, mai larg, identificarea și combaterea fluxurilor financiare ilicite generate de criminalitatea organizată transnațională sunt prevăzute între cele 17 **Obiective ale Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă**. Astfel, potrivit țintei 16.4, se urmărește, „până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor financiare și de arme ilicite, consolidarea recuperării și returnării activelor furate și combaterea tuturor formelor de criminalitate organizată”¹⁰.

2. La nivelul Uniunii Europene, pentru anul 2021, a fost subliniat faptul că aproape 40% dintre rețelele criminale active în UE sunt implicate în comerțul ilicit cu droguri¹¹.

⁸ UNODC, *Estimating illicit financial flows resulting from drug trafficking and other transnational organized crimes, Research report*, 2011, disponibil la: https://www.drugsandalcohol.ie/16151/1/Illicit_financial_flows_2011_web.pdf, p. 7.

⁹ Channing May, Christine Clough, *Transnational Crime and the Developing World* (Washington, D.C., Global Financial Integrity, 2017), *apud* International Narcotics Control Board, *Report of the International Narcotics Control Board for 2021*, March 2022, *Chapter I. Illicit financial flows...*, *cit. supra*, p. 12.

¹⁰ UN, *Goal 16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels*, disponibil la: https://sdgs.un.org/goals/goal16#targets_and_indicators.

¹¹ Europol (2021), *Evaluarea amenințării reprezentate de criminalitatea gravă și criminalitatea organizată în Uniunea Europeană, O influență corupătoare: infiltrarea și subminarea economiei și societății Europene de către crima organizată*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene,

Notăm faptul că Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 **de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri**¹², prin dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c), obligă statele membre UE să incrimineze inclusiv **achiziția de droguri în vederea desfășurării uneia dintre activitățile menționate de decizia-cadru**¹³.

Politica UE în această materie este reprezentată de către Strategia UE în materie de droguri 2021-2025¹⁴, care este structurată în jurul a trei domenii de politici ce vor contribui toate la atingerea obiectivului său:

I. Reducerea ofertei de droguri: sporirea securității;

II. Reducerea cererii de droguri: servicii de prevenire, de tratament și de îngrijire; și

III. Abordarea consecințelor negative asociate consumului de droguri, precum și a trei teme transversale în sprijinul domeniilor de politici:

IV. Cooperare internațională;

V. Cercetare, inovare și previziune; și

VI. Coordonare, guvernantă și punere în aplicare.

În ceea ce privește primul domeniu menționat (*I. Reducerea ofertei de droguri: sporirea securității*), cu referire la fluxurile financiare ilicite, strategia prevede următoarele: „1.2. Ar trebui să se pună accentul pe urmărirea, depistarea, indisponibilizarea și confiscarea volumului enorm de bunuri provenite din traficul de droguri și din săvârșirea de infracțiuni conexe, în vederea eliminării capacității

Luxemburg, disponibil la: <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>.

¹² Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri, publicată în JO L 335 din 11 noiembrie 2004, p. 8, disponibilă la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02004F0757-20220818>.

¹³ „Art. 2. Infracțiuni care au legătură cu traficul de droguri și de precursori

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că următoarele fapte intenționate sunt pedepsite atunci când sunt săvârșite fără drept:

(a) producerea, fabricarea, extragerea, prepararea, oferirea, comercializarea, distribuirea, vânzarea, livrarea în orice condiții, intermedierea, expedierea, expedierea în regim de tranzit, transportul, importul sau exportul de droguri; (...)”

¹⁴ Disponibilă la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:102I:FULL&from=EN>, p. 3.

grupurilor infracționale organizate de a se implica în infracțiuni viitoare și de a se infiltra în economia legală. Pentru a combate în mod eficient traficul de droguri, trebuie să ne asigurăm că profiturile ilegale nu reintră în lanțul de aprovizionare cu droguri ilicite și nu facilitează manifestarea comportamentelor infracționale precum corupția și violența, sau a altor forme de criminalitate gravă și organizată, de exemplu traficul de persoane sau chiar terorismul”.

3. La nivel național, Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026¹⁵ nu conțin referințe cu privire la eventuale obiective ori indicatori care să vizeze finanțarea operațiunilor ilicite cu droguri ori cu privire la întreruperea fluxurilor financiare ilicite.

După cum se poate observa, o temă recurentă la nivelul organizațiilor internaționale și regionale este reprezentată de circuitul banilor proveniți din activități infracționale, sumele având ca origine traficul de droguri (*lato sensu*) fiind semnificative.

Nevoia unui control sporit asupra activităților infracționale naționale și, mai ales, transnaționale, precum și întreruperea sau, cel puțin, perturbarea fluxurilor financiare ilicite reprezintă elemente esențiale ale oricărei abordări și strategii care își propune limitarea criminalității organizate în domeniul operațiunilor ilicite privind drogurile.

Existența unor mecanisme eficiente care să perturbe fluxurile financiare ilicite este esențială chiar începând cu faza inițială a activității infracționale, când persoane cu disponibilități financiare sunt dispuse să finanțeze diferitele operațiuni ilicite privind drogurile, facilitând, de cele mai multe ori, „reinvestirea profiturilor” obținute din activități infracționale similare.

Apreciem deci ca fiind deosebit de importante incriminarea comportamentelor antisociale care vizează finanțarea operațiunilor ilicite cu droguri și, în special, dezvoltarea unei practici judiciare consistente care să ofere eficiența mecanismelor legale și, în plus, să faciliteze succesul procedurilor de cooperare judiciară internațională în domeniu.

¹⁵ H.G. nr. 344/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026 și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026, publicată în M. Of. nr. 334 din 5 aprilie 2022.

II. Finanțarea operațiunilor ilicite privind drogurile

Cadrul legal național este reprezentat de prevederile **art. 9 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri**¹⁶, având următorul cuprins:

„Finanțarea săvârșirii faptelor prevăzute la art. 2-5¹⁷ se sancționează cu pedepsele prevăzute de lege pentru aceste fapte, limitele speciale ale acestora majorându-se cu o treime”.

În cele ce urmează vom analiza¹⁸ conținutul infracțiunii în discuție:

1. Condițiile preexistente

a) Obiectul juridic al infracțiunii de la art. 9 îl constituie **relațiile sociale privitoare la sănătatea publică**, a căror existență și normală derulare depind de respectarea de către destinatarii legii penale a dispozițiilor legale care regle-

¹⁶ Republicată în M. Of. nr. 163 din 6 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁷ „Art. 2. (1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 3. (1) Introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 4. (1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Art. 5. Punerea la dispoziție, cu știință, cu orice titlu, a unei locuințe sau a unui local ori a oricărui alt loc amenajat, în care are acces publicul, pentru consumul ilicit de droguri ori tolerarea consumului ilicit în asemenea locuri se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.”

¹⁸ O primă abordare a problematicii (M.A. Hotca, R.F. Geamănu) a fost realizată în lucrarea M.A. Hotca (coord.), M. Gorunescu, N. Neagu, D.G. Pop, A. Sitaru, R.F. Geamănu, *Infracțiuni prevăzute în legi speciale. Comentarii și explicații*, ed. a 6-a, Ed. C.H. Beck, București, 2023, pp. 18-27, 76-79.

mentează regimul drogurilor, respectiv interzicerea finanțării operațiunilor ilicite cu droguri (trafic de droguri, trafic internațional de droguri, deținerea în vederea consumului propriu și punerea la dispoziție a unui spațiu pentru consumul de droguri).

În opinia noastră, pe lângă **sănătatea publică** (obiect juridic principal), legea penală ocrotește și **sănătatea** (fizică și mintală) a **consumatorului de droguri** (obiect juridic adiacent, secundar).

Din cele de mai sus rezultă că infracțiunile privind regimul drogurilor au atât un **obiect juridic principal** – protecția sănătății publice –, cât și un **obiect juridic secundar** – ocrotirea sănătății consumatorului de droguri.

b) Infracțiunea prevăzută la art. 9 nu are **obiect material**.

c) **Subiect activ** al infracțiunii este o persoană implicată în traficul ilicit de droguri supuse controlului național, în calitate de finanțator.

Finanțatorul este persoana care pune la dispoziție resursele materiale necesare derulării unei afaceri ilicite cu droguri.

Cu privire la autorii infracțiunii, a fost menționat faptul că aceste persoane trebuie să răspundă în fața justiției penale pentru faptele lor, fiind persoane aflate în vârful piramidei mafiei drogurilor¹⁹.

Pluralitatea de infractori este posibilă în forma pluralității constituite și a celei ocazionale (coautorat, instigare, complicitate), cu mențiunea că, în cazul **coautorului**, acesta este posibil numai dacă fiecare dintre persoanele care efectuează elementul material îndeplinește condiția textului incriminator.

Infracțiunea poate fi comisă și sub **forma participăției penale impropriei**, dacă cel puțin unul dintre membrii pluralității de făptuitori are calitatea de infractor și cel puțin unul nu are această calitate, ci este simplu făptuitor. În *practica judiciară*, s-a făcut aplicarea dispozițiilor privind participația improprie într-o speță în care o persoană majoră a determinat un minor, care nu îndeplinea condițiile pentru a răspunde penal, să efectueze elementul material al infracțiunii de trafic de droguri²⁰, soluția fiind pe deplin aplicabilă și în cazul infracțiunii de finanțare a operațiunilor ilicite privind drogurile.

¹⁹ T. Dima, *Traficul și consumul ilicit de stupefiante. Combaterea prin mijloace de drept penal*, Ed. Lumina Lex, București, 2001, pp. 193-194.

²⁰ ICCJ, s. pen., dec. nr. 2254/2006, disponibilă pe www.scj.ro.